



## Agapanthus campanulatus ssp. patens

---



Foto: Peter Hellings

### Nomenclatuur/etymologie

De naam *Agapanthus* is afgeleid van het Griekse *agapē* (liefde) en *anthos* (bloem), wat samen zoiets als 'Bloem der Liefde' betekent. De soortnaam *campanulatus* komt van het Latijnse *campana* (klokje), wat verwijst naar de vorm van de bloem. De ondersoortnaam *patens* is afgeleid van het Latijnse *patere* (wijd openstaan, uitspreiden), wat slaat op de wijd uitgespreide bloembladen van deze ondersoort, in tegenstelling tot de meer gesloten bloemen van de nominale ondersoort *A. campanulatus ssp. campanulatus*. De ondersoort is voor het eerst beschreven door F.M. Leighton in 1965.

## Taxonomie

- Rijk: Plantae
- Orde: Asparagales
- Familie: Amaryllidaceae
- Onderfamilie: Agapanthoideae
- Geslacht: *Agapanthus* L'Hér.
- Soort: *Agapanthus campanulatus* F.M.Leight.
- Ondersoort: *Agapanthus campanulatus* ssp. *patens* (F.M.Leight.) F.M.Leight.

## Synoniemen

Volgens de Kew Gardens *Plants of the World Online* database is de geaccepteerde naam *Agapanthus campanulatus* F.M.Leight. De naam *Agapanthus campanulatus* ssp. *patens* wordt genoemd als een heterotypisch synoniem. Andere synoniemen die verwijzen naar deze ondersoort, of die eerder als een aparte soort werden beschouwd, zijn:

- *Agapanthus patens* F.M.Leight.

## Variëteiten en cultivars

*Agapanthus campanulatus* ssp. *patens* is een bladverliezende Afrikaanse lelie en staat bekend om zijn relatief goede winterhardheid. Er zijn verschillende cultivars binnen de ondersoort of uit kruisingen waarbij deze plant betrokken is, waaronder:

- 'Mooreanus' (ook bekend als *Agapanthus patens* 'Mooreanus' of *Agapanthus campanulatus* ssp. *patens* 'Mooreanus'): Een bekende cultivar met middelblauwe bloemen.

Hoewel *Agapanthus*-cultivars als geheel talrijk zijn, zoals 'Bass Blue', 'Ben Hope', 'Cool Blue', 'Northern Star', 'Donau', en 'Ice Blue Star', is de specifieke toewijzing aan de ondersoort *patens* of *campanulatus* vaak onduidelijk in de handel, tenzij het direct een selectie is van deze ondersoort, zoals 'Mooreanus'.

## Familie

De plant behoort tot de familie *Amaryllidaceae* (Narcisfamilie). Vroeger werd het geslacht *Agapanthus* ook wel ingedeeld in de *Liliaceae* of in de eigen familie *Agapanthaceae*.

## Hoogte

De uiteindelijke hoogte van deze overblijvende plant ligt typisch tussen de 1 en 1,5 meter, inclusief de bloemstelen. De bladeren zelf blijven lager.

## Bloemkleur

De bloemen zijn over het algemeen *blauw* van kleur, variërend van bleek- tot diepblauw, vaak met een donkerdere blauwe streep over het midden van de bloemblaadjes. De bloemen zijn *wijd trompetvormig* of *klokvormig* met uitgespreide bloembladen.

## Bladkleur

De bladeren zijn smal *riemvormig*, *grijsgroen* van kleur en verschijnen in een polvormige groei.



## Bloeiperiode

De bloei vindt plaats in de *late zomer*, doorgaans van juli tot september.

## Standplaats

Deze plant gedijt het beste op een plaats in de *volle zon* tot *lichte schaduw*. De grond moet *vruchtbaar, vochtig* maar vooral *goed doorlatend* zijn. Een goede drainage is cruciaal, vooral in de winter, om wortelrot te voorkomen.

## Herkomst

*Agapanthus campanulatus* ssp. *patens* is inheems in *Zuid-Afrika*, met name in de Drakensbergen, waar de plant groeit op vochtige graslanden en hellingen. Het verspreidingsgebied strekt zich uit van de provincie Limpopo tot de Oost-Kaap.

## Soort gewas

Het is een *bladverliezende, polvormende* en *overblijvende* plant (*herbaceous perennial*).

## Vermeerderingswijze

Vermeerdering kan op twee manieren:

- *Delen van de wortelstokken (rhizomen)*: Dit is de meest gebruikelijke methode en kan het beste in het *vroege voorjaar* (vóór de actieve groei) of na de bloei worden gedaan, idealiter om de 3 tot 4 jaar om de plant te verjongen.
- *Zaad*: Zaden kunnen vers in de late zomer/herfst worden gezaaid, of bewaard en in het voorjaar worden gezaaid.

## Klimaatzone

De plant wordt als relatief *winterhard* beschouwd voor een *Agapanthus* (bladverliezende soorten zijn doorgaans winterharder dan bladhoudende soorten). In koudere gebieden wordt geadviseerd om een beschermende laag *mulch* aan te brengen in de winter. De plant valt doorgaans in USDA winterhardheidszones H3-H4, wat betekent dat deze lichte tot matige vorst kan verdragen.

## Insecten

De bloemen zijn aantrekkelijk voor *bestuivende insecten*. De plant kan gevoelig zijn voor *slakken* en *huisjesslakken*, en de *agapanthus galmug* (*Contarinia quinquenotata*) kan schade veroorzaken aan de bloemknoppen.

---

## Bronvermelding

<https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:527262-1>

<https://www.rhs.org.uk/plants/96569/agapanthus-campanulatus-subsp-patens/details>

<https://davisla.wordpress.com/2013/08/23/plant-of-the-week-agapanthus-campanulatus/>

<https://pza.sanbi.org/agapanthus-campanulatus>

<https://www.quackinggrassnursery.com/plant/Agapanthus-campanulatus%20subsp.%20patens-Mooreanus>

[https://en.wikipedia.org/wiki/Agapanthus\\_campanulatus](https://en.wikipedia.org/wiki/Agapanthus_campanulatus)

---



## Samenvatting

| Onderwerp                       | Resultaat                                                                                                                                                                        |
|---------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Nomenclatuur/etymologie</b>  | <i>Agapanthus</i> : Grieks voor 'Bloem der Liefde'; <i>campanulatus</i> : Latijn voor 'klokvormig'; <i>patens</i> : Latijn voor 'wijd uitstaand' of 'uitspreidend'.              |
| <b>Taxonomie</b>                | Rijk: Plantae, Orde: Asparagales, Familie: Amaryllidaceae, Geslacht: <i>Agapanthus</i> , Soort: <i>A. campanulatus</i> , Ondersoort: <i>A. campanulatus</i> ssp. <i>patens</i> . |
| <b>Synoniemen</b>               | <i>Agapanthus patens</i> F.M.Leight.                                                                                                                                             |
| <b>Variëteiten en cultivars</b> | 'Mooreanus' ( <i>A. patens</i> 'Mooreanus', <i>A. campanulatus</i> ssp. <i>patens</i> 'Mooreanus').                                                                              |
| <b>Familie</b>                  | Amaryllidaceae (Narcisfamilie).                                                                                                                                                  |
| <b>Hoogte</b>                   | 1 tot 1,5 meter (inclusief bloemstelen).                                                                                                                                         |
| <b>Bloemkleur</b>               | Blauw, variërend van bleek- tot diepblauw, met donkerdere strepen. Wijd trompet- of klokvormig.                                                                                  |
| <b>Bladkleur</b>                | Grijsgroen.                                                                                                                                                                      |
| <b>Bloeiperiode</b>             | Late zomer (juli tot september).                                                                                                                                                 |
| <b>Standplaats</b>              | Volle zon tot lichte schaduw, in vruchtbare, vochtige maar goed doorlatende grond.                                                                                               |
| <b>Herkomst</b>                 | Zuid-Afrika (Drakensbergen).                                                                                                                                                     |
| <b>Soort gewas</b>              | Bladverliezende, polvormende, overblijvende plant ( <i>herbaceous perennial</i> ).                                                                                               |
| <b>Vermeerderingswijze</b>      | Delen van de wortelstokken (rhizomen) of zaad.                                                                                                                                   |
| <b>Klimaatzone</b>              | Relatief winterhard (H3-H4), met winterbescherming in koude gebieden.                                                                                                            |
| <b>Insecten</b>                 | Trekt bestuivende insecten aan, gevoelig voor slakken en de agapanthus galmug.                                                                                                   |

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com

Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com

Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

